

UZASADNIENIE

**do projektu uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie
w sprawie wyrażenia zgody na połączenie jednoosobowej spółki Gminy Miasta Tarnowa
działającej pod firmą Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
w Tarnowie z jednoosobową spółką Gminy Miasta Tarnowa działającej pod firmą
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o. w Tarnowie,
w trybie łączenia się przez przejęcie**

Projekt uchwały dotyczy wyrażenia przez Radę Miejską w Tarnowie zgody na podjęcie przez Prezydenta Miasta Tarnowa działań zmierzających do połączenia Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Tarnowie Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych sp. z o.o. w trybie przewidzianym w art. 492 §1 pkt 1 ustawy Kodeks spółek handlowych. Przepis ten stanowi, że „połączenie może być dokonane przez przeniesienie całego majątku spółki (przejmowanej) na inną spółkę (przejmującą) za udziały lub akcje, które spółka przejmująca wydaje wspólnikom spółki przejmowanej (łączenie się przez przejęcie)”. Projekt zakłada przeniesienie całego majątku Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych sp. z o.o. (spółka przejmowana) na Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (spółka przejmująca).

Obydwie spółki funkcjonują jako podmioty świadczące usługi w ogólnym interesie gospodarczym (in house) wykonując zadania powierzone przez GMT. Charakter prowadzonej przez nie działalności operacyjnej jest zbliżony, a niektóre obszary tej działalności pokrywają się.

Najważniejszą przesłanką dla połączenia spółek jest zapewnienie racjonalnego i zgodnego z prawem wykorzystania majątku łączonych Spółek, a w szczególności składowiska odpadów komunalnych. Składowisko odpadów należy do PUK. Gmina Miasta Tarnowa powierzyła też tej spółce jego eksploatację. Eksploatacja składowiska ma obecnie dwa zasadnicze źródła finansowania, którymi są wpływy ze składowania odpadów (wpływy te w znaczącej części są pośrednio finansowane przez GMT, która płaci MPGK za zagospodarowanie całego strumienia odpadów odbieranych od mieszkańców Tarnowa) oraz rekompensata od GMT uzupełniająca koszty eksploatacji składowiska, które nie znalazły pokrycia w opłatach. Ten system się nie sprawdza.

Z jednej strony ustalenie cen za składowanie odpadów na poziomie zapewniającym opłacalność eksploatacji składowiska, nie gwarantuje wpływu odpadów pochodzących z terenu miasta Tarnowa (od MPGK), a to na skutek występowania składowiska JRCH, które jest w stanie dostosowywać na bieżąco swoje ceny na poziomie konkurencyjnym i przejmować ten strumień odpadów. Nie byłoby to problemem, gdyby nie fakt, że składowisko nie przyjmujące nawet jakichkolwiek odpadów i tak generuje znaczące koszty (opłaty za użytkowanie wieczyste, podatki, amortyzacja, dozowanie, monitoring, oczyszczanie odcieków, opłaty środowiskowe) i koszty te, wobec braku wpływów za składowanie odpadów, GMT musiałaby rekompensować PUK.

Z drugiej strony ustalenie cen za składowanie odpadów na niskim poziomie grozi wlewaniem się strumienia odpadów spoza terenu miasta Tarnowa i wyczerpywaniem się pojemności składowiska.

Połączenie spółek sprawi, że odpadnie obawa nie przyjmowania na składowisko odpadów zebranych z miasta Tarnowa przez MPGK, a przy tym Spółka po połączeniu będzie mogła ustalać ceny za składowanie odpadów na poziomie nie zagrażającym wyczerpaniu się pojemności składowiska.

Drugim ważnym powodem łączenia jest zapewnienie MPGK możliwości zrealizowania koniecznych inwestycji zmierzających do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na otoczenie. Obecnie MPGK nie posiada możliwości lokalizacyjnych dla nieuciążliwego odbioru odpadów na Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Ostatnia kontrola WIOŚ wykazała nieprawidłowości, które udało się doraźnie usunąć lecz na dłuższą metę będzie to niemożliwe. Połączenie Spółek pozwoli na rozwiązanie tego problemu.

Istotnym efektem połączenia jest racjonalizacja zatrudnienia przy wykonywaniu prac, które charakteryzują się sezonowością. MPGK wykazuje zwiększone obciążenie pracy kierowców w okresie zimy, a to w związku z wykonywaniem usługi zimowego utrzymywania ulic, gdy w okresie tym PUK posiada wolne moce wynikające z ograniczenia prac związanych z remontami dróg.

Dokonana analiza sytuacji ekonomiczno – finansowej spółek oraz uwarunkowań organizacyjnych i prawno - ekonomicznych ich połączenia pozwala stwierdzić, iż wybrany sposób połączenia spółek jest najkorzystniejszy. Za jego wyborem przemawia między innymi potrzeba zapewnienia ciągłości świadczenia usług dla ludności w zakresie realizacji zadań własnych GMT – ciągłość taką gwarantuje niewątpliwie przejęcie jednej spółki przez drugą. Spółka przejmująca wstąpi z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. Dotyczy to również umów wykonawczych, na podstawie których obie firmy świadczą usługi powierzone im przez GMT. Zgodnie z art. 494 kodeksu spółek handlowych przewidującym sukcesję uniwersalną praw i obowiązków występujących przy połączeniu spółek, spółka przejmująca wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej i przechodzą na nią z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej. Połączenie spółek nie stwarza więc zagrożeń w realizacji tych dotychczas zawartych przez obie łączone Spółki umów.

Dla Gminy Miasta Tarnowa połączenie uprości kontraktowanie i rozliczanie świadczonych przez Spółki usług w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. GMT będzie powierzała zadania jednej, a nie dwóm spółkom.

Zaproponowana metoda połączenia pozwoli w sposób najprostszy i relatywnie mało kosztowny włączyć majątek spółki przejmowanej do spółki przejmującej i nie będzie wymagała rejestracji nowej spółki.

W wyniku przeprowadzonych analiz ustalono, że ze względu na zbliżony charakter prowadzonej działalności operacyjnej połączenie spółek będzie skutkowało zwiększeniem efektywności prowadzonej przez nie działalności i przyniesie w przyszłości wymierne korzyści. W szczególności realizacja takiego rozwiązania wpłynie na:

- 1) powstanie jednej silnej organizacji zajmującej się kompleksowo gospodarką odpadami oraz innymi usługami komunalnymi,
- 2) znaczny wzrost pozycji rynkowej dużego stabilnego podmiotu,
- 3) optymalizację zasobów ludzkich i bardziej elastyczne ich wykorzystanie, co powinno zaowocować zaoferowaniem lepszych warunków cenowych, dywersyfikację zasobów sprzętowych,
- 4) zwiększoną wiarygodność silnego podmiotu dla instytucji finansowych oraz kontrahentów,
- 5) możliwość skutecznego ubiegania się o fundusze unijne (preferowane są kompleksowe rozwiązania w zakresie gospodarowania odpadami),
- 6) możliwość zwiększenia zakresu i rodzaju świadczenia usług komunalnych,
- 7) mocną pozycję u dostawców skutkującą możliwością uzyskiwania korzystniejszych warunków handlowych przy zakupach towarów i usług,

- 8) optymalizację majątku i racjonalne wykorzystanie posiadanych terenów pod inwestycje,
- 9) poprawę warunków lokalowych ze względu na alokacje prowadzonej działalności,
- 10) brak konkurencji wewnętrznej pomiędzy spółkami o zadania zlecane przez GMT,
- 11) ograniczenie ryzyk jednostkowych (zamknięcie składowiska, problemy terenowe, nieuczciwa konkurencja), które w przypadku dalszego funkcjonowania dwóch odrębnych spółek będą miały znacznie większą siłę oddziaływania niż w odniesieniu do podmiotu powstałego z połączenia,
- 12) wyeliminowanie słabych ogniw poprzez wykorzystanie lepszych rozwiązań każdej ze spółek w poszczególnych obszarach funkcjonowania,
- 13) powrót do systemu, który w takim kształcie funkcjonował przez dziesięciolecia.

Konsolidacja rozliczeń dwóch spółek przyczyni się do eliminacji wielu zbędnych czynności o charakterze administracyjnym:

- 1) rezygnacja z podwójnego ewidencjonowania odpadów (czynność ważenia dokonywana niezależnie w obydwu podmiotach),
- 2) zaniechanie czynności administracyjnych typowych dla rozliczeń występujących pomiędzy odrębnymi jednostkami (fakturowanie, karty przekazania odpadów, umowy, porozumienia, itp.),
- 3) wyeliminowanie konieczności sporządzania dokumentacji cen transferowych, które w związku z wysokim stopniem sformalizowania generują dodatkowe koszty; obecnie na mocy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych zarówno PUK jak i MPGK są zobowiązane do sporządzania w/w dokumentacji z uwagi na fakt bycia podmiotami powiązanymi przez osobę właściciela (stuprocentowy udział GMT w kapitałach obydwu spółek),
- 4) wyeliminowanie konieczności „ovatowania” wzajemnie świadczonych usług podlegających obowiązkowi zafakturowania, a tym samym potrzeby angażowania środków pieniężnych do rozliczeń z urzędem skarbowym z tytułu podatku VAT.

Z dniem połączenia stosunki pracy pracowników zatrudnionych w spółce przejmowanej przechodzą z mocy prawa na spółkę przejmującą na zasadach określonych w art. 23' kodeksu pracy, który zakłada sukcesję praw i obowiązków pracowniczych. Aktualnie potencjał kadrowy jest adekwatny do ilości wykonywanych zadań na rzecz GMT i klientów zewnętrznych. Połączenie spółek spowoduje racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich i umożliwi likwidację zjawiska sezonowości zatrudnienia występującego w obu spółkach. Na obecnym, wstępnym etapie przystępowania do łączenia spółek nie przewiduje się redukcji zatrudnienia na stanowiskach pracowniczych. Konsekwencją połączenia będzie za to wyeliminowanie elementów dublujących się (podwójny Zarząd, podwójna Rada Nadzorcza), co niewątpliwie przełoży się na oszczędności.

Stworzenie jednego podmiotu i przeniesienie na niego odpowiedzialności miasta za cały zakres zadań pozwoli na jasne określenie zakresu jego obowiązków, skuteczną kontrolę oraz weryfikację jakości i poziomu świadczonych usług. Tym samym system kontroli i nadzoru stanie się bardziej przejrzysty i efektywny.

Powstały w wyniku połączenia podmiot realizował będzie kompleksowo wiele usług z katalogu określającego zadania własne GMT, tj. szeroko pojętej gospodarki komunalnej. Będą one obejmowały:

- 1) odbiór i transport odpadów,
- 2) przetwarzanie odpadów (instalacja MBP, kompostownia odpadów zielonych, stacja demontażu odpadów wielkogabarytowych),
- 3) unieszkodliwianie odpadów,
- 4) prowadzenie punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,

- 5) utrzymanie czystości i porządku na terenach publicznych,
- 6) letnie i zimowe oczyszczanie ulic,
- 7) utrzymanie zieleni miejskiej,
- 8) wykonywanie robót drogowych,
- 9) prowadzenie parkingu pojazdów usuniętych z dróg publicznych,
- 10) prowadzenie azylu dla zwierząt.

Zasadnym jest, aby spółką przejmującą było MPGK. Za takim rozwiązaniem przemawia między innymi:

- 1) ponad 60-letnie doświadczenie podmiotu w branży odpadowej, w tym ponad 25-letnia działalność w tej branży w formie spółki prawa handlowego,
- 2) rozpoznawalność pośród mieszkańców miasta Tarnowa, na rzecz których Spółka od dziesięcioleci świadczy usługi odbioru odpadów komunalnych,
- 3) ugruntowana pozycja rzetelnego kontrahenta w relacjach z licznymi gminami, głównie powiatu tarnowskiego,
- 4) wysokie standardy środowiskowe i zarządzania (certyfikat ISO),
- 5) doświadczenie w korzystaniu z różnych źródeł zewnętrznego finansowania działalności spółki (kredyt, leasing, pożyczki preferencyjne, dotacje UE).

Analizując zakres usług komunalnych świadczonych przez obie spółki, ich zasoby majątkowe, kadrowe oraz finansowe, jak również mając na uwadze zagrożenia makro i mikrootoczenia, uznać należy, iż decyzja o połączeniu tych dwóch podmiotów jest w pełni uzasadniona. Wskazane wyżej korzyści wynikające z proponowanego połączenia spółek niewątpliwie wpłyną na poprawę jakości świadczonych usług komunalnych, co zwiększy zadowolenie korzystających z tych usług mieszkańców miasta i okolicznych gmin.

Fakt połączenia dwóch spółek z jednej strony eliminujący nieuzasadnione koszty, z drugiej natomiast pozwalający osiągnąć efekt synergii, będzie miał niewątpliwie pozytywny oddźwięk społeczny. Utworzenie podmiotu, którego rola i zakres działalności związanej z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców jest spójny i jasno zdefiniowany powinno znaleźć pełne poparcie społeczności lokalnej dla takiej koncepcji organizacji gospodarki komunalnej w Tarnowie.

Zgodnie z brzmieniem art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady miejskiej należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących tworzenia i przystępowania do spółek oraz rozwiązywania i występowania z nich, a ponadto w sprawach likwidacji i reorganizacji gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek.